

YBS Hukuk, Adana Avukatlık Bürosu Av. Yakup Buğrahan SEVDİ

<https://www.ybshukuk.com.tr/yargitay-1-hukuk-dairesi-2025-4251-mirascilarin-tamami-mirasi/>

Yargıtay 1. Hukuk Dairesi 2025/4251 K. | Mirasçılarının tamamı mirası reddedince tereke tasfiye memuru davaya

Yargıtay, 1. Hukuk Dairesi, Esas No: 2025/4328, Karar No: 2025/4251, Karar Tarihi: 06.10.2025

Kararın resmi kaynağı

1. Hukuk Dairesi 2025/4328 E. , 2025/4251 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :Asliye Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2022/236 E., 2022/474 K.

Mahkeme kararı davacı mirasçıları vekili tarafından duruşma istemli ve tereke tasfiye memuru tarafından temyiz edilmekle; süre, temyiz şartları ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, 06.05.2025 Salı günü duruşma yapılmasına ve duruşma gününün taraflara davetiye ile bildirilmesine karar verilmiştir.

Belli edilen günde, temyiz eden davacı ... mirasçıları ... ile vd. vekili Avukat ... ve temyiz edilen davalılar ... vd. vekili Avukat ... geldiler. Davetiye tebliğine rağmen diğer davalılar gelmediler. Yokluklarında duruşmaya başlandı, süresinde verilen ve kayıt olunduğu anlaşılan temyiz dilekçelerinin kabulüne karar verildikten sonra gelen asil ve vekillerin sözlü açıklamaları dinlendi, duruşmanın bittiği bildirildi. Tetkik Hakimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vasisi;...’in kayden maliki olduğu 2 75... parsel sayılı taşınmazdaki 2 numaralı bağımsız bölümün 21.12.2004 tarihinde vekil kıldığı kardeşi davalı ... tarafından diğer davalılara satış suretiyle temlik edildiğini, davacı fiil ehliyetini haiz olmadığı gibi vekilin de vekalet görevini kötüye kullandığını, davalıların el ve işbirliği içinde hareket ettiklerini ileri sürerek tapu iptali ve davacı adına tesciline karar verilmesini istemiş; davacı vekili 08.11.2010 tarihli ıslah dilekçesi ile davalılarının hukuki nedenlerinin vekalet görevinin kötüye kullanılması olduğunu, tapu iptali ve tescil istemlerinin yanında bu isteğin kabul olmaması halinde şimdilik 12.000,00 TL’nin satış tarihinden itibaren faizi ile davalı ...’ten tahsilini istemiş, aşamada davacının ölümü üzerine mirasçıları yargılamayı devam ettirmişlerdir.

II. CEVAP

Davalı; hak düşürücü sürenin geçtiğini, ipoteklerin satıştan hemen önce kaldırıldığını, ipoteklerin kaldırılması için ödedikleri bedelin satış bedelinden mahsup edildiğini, satış öncesinde ve satışta toplam taşınmaz bedeli olarak 340.000,00 TL ödediklerini, satıcı ya da vekil ile yakınlıkları olmadığını, sadece dava konusu işyerinin yanındaki işyerinin sahibi olduklarını belirterek davanın reddini savunmuşlardır.

Davalı ..., davaya cevap vermemiştir.

III. MAHKEME KARARI

Mahkemenin 10.10.2014 tarihli ve 2006/1256 Esas, 2014/648 Karar sayılı kararı ile; özel vekaletname ile yapılan temlikin vekil eden davacının iradesini yansıttığı, satış bedelinin ayrı bir davaya konu olabileceği gerekçeleriyle davanın reddine karar verilmiştir.

IV. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

Mahkemenin 10.10.2014 tarihli kararının davacı vekili tarafından temyizi üzerine Dairenin 09.11.2017 tarihli ve 2015/3330 Esas, 2017/6331 Karar sayılı kararıyla; öncelikle yerinde keşif yapılarak taşınmazın temlik tarihi itibarıyla gerçek değerinin saptanması, davalıların 340.000,00 TL ödediklerini savundukları gözetilerek yukarıdaki ilkeler uyarınca davacının

zararlandırılıp, zararlandırılmadığının, davalıların el ve işbirliği içinde hareket edip etmediklerinin açıkça tespiti, varılacak sonuç çerçevesinde karar verilmesi gerektiği belirtilip Mahkeme kararının bozulmasına karar verilmiştir.

Mahkemenin 13.03.2020 tarihli ve 2018/516 Esas, 2020/142 Karar sayılı kararı ile; davalı ... yönünden davanın pasif husumet yokluğundan reddine, diğer davalılar yönünden davanın kabulüne karar verilmiştir.

Mahkemenin 13.03.2020 tarihli kararının davacı vekili tarafından temyizi üzerine Dairenin 09.11.2021 tarihli ve 2020/2030 Esas, 2021/6616 Karar sayılı kararıyla; davacıya ait olan çekişme konusu taşınmazın davacı tarafından vekil olarak tayin edilen davalı kardeşi ... tarafından diğer davalılara satış yolu ile devredildiği, taşınmazı temlik alan diğer davalıların kötünietli olduklarına ilişkin ispat külfetinin davacıya düştüğü, bu hususta davacının gösterdiği deliller ve dinlenen tanık beyanlarının kötünieti ispat için yeterli olmadığı, davalılar tarafından vekil ...'in banka hesaplarına satış bedelinin yatırıldığı, her ne kadar yatırılan miktarların toplamı keşfen belirlenen değere göre düşük ise de, taşınmazın üzerinde ipotek bulunduğu nazara alındığında bedelin düşük olmasının öneminin bulunmadığı, vekilin hesap verme borcu çerçevesinde satış bedelini ödediğine ilişkin ispat külfetinin davalı vekilde olduğu, ne var ki davalı ...'in satış bedelini davacıya ödediğini ispatlayamadığı, bu nedenle davalılar ve ...'a yönelik tapu iptali ve tescil isteminin reddine, diğer davalı vekil ... yönünden ise taşınmazın bedelinin tahsiline karar verilmesi gerektiği belirtilerek Mahkeme kararının bozulmasına karar verilmiştir.

Mahkemenin yukarıda tarihi ve sayısı belirtilen kararı ile; Yargıtay bozma ilamında da açıkça belirtildiği üzere davacı tarafın üzerine düşen davalıların kötü niyetli olduklarına dair ispat külfetini yerine getiremediği, vekil ... yönünden ise taşınmazın bedelinin tahsiline karar verilmesi gerektiği Yargıtay tarafından belirtilmiştir. Bu durumda dava konusu taşınmazın tapu işlem tarihindeki gerçek değerinin bilirkişi raporuyla 484.472,00 TL olarak tespit edildiği, ancak davacılar vekilinin bozma ilamından önce ıslah dilekçesiyle birlikte bedele ilişkin talebini 12.000,00 TL olarak belirlediği gözetilerek vekil dışındaki davacılar yönünden davanın reddine, aşamada ölen vekili mirasçılarının yönünden ise 12.000,00 TL alacağın 24.12.2004 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsiline karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacılar vekili temyiz dilekçesinde özetle; vekil ve diğer davalıların el ve işbirliği içerisinde olduklarını, vekilin ağabeyinin sınır IQ'ya sahip olduğunu bildiğini, vekilin borçlarını ödeyebilmek için ağabeyinden kolaylıkla vekaletname aldığını, taşınmazın bedelinin çok

altında satıldığını, kabul etmemeleri ile birlikte tespit edilen para akışının 293.000,00 TL, taşınmazın temlik tarihindeki değerinin ise 484.472,00 TL olduğunu, temlikten birkaç gün önce davalı vekilin öncesinde bedelini kullandığı ipoteklerin terkin edildiğini, vekilin davalılara olan borcunu kapatmak için vekalet görevini kötüye kullandığını, diğer davalıların dava konusu işyerinin yanındaki işyerinin sahipleri olduklarını, taşınmazın gerçek değerini bildiklerini, taşınmazı bedelinin çok altında almak için işbirliği içerisinde olduklarını, vekil edenin sınırda IQ'su olduğunu yıllardır komşuları olan diğer davalıların da bildiklerini, bedel ödemesi kabul edilen hesap hareketlerinin temlikten çok önce olduğunu ve bedel için verildiğinin sabit olmadığını, dinlenen tanıkların iddialarını doğruladığını ileri sürerek kararın bozulmasını istemişlerdir.

Tereke tasfiye memuru temyiz dilekçesinde özetle; murisin ölümünden bu yana terekenin temsil edilmemiş olmasının bozma nedeni ve savunma hakkının ihlali olduğunu, taşınmaz bedelinin ödendiğinin sabit olduğunu, tanık beyanlarının da bu doğrultuda olduğunu, vekilin sadakat borcunu ihlal ettiğine dair delil olmadığını, ... kısıtlanınca eldeki davanın açıldığını, ATK raporu ile...’in akli dengesinin yerinde olduğunun sabit olduğunu, taşınmazın temlik tarihindeki gerçek değerinin tespit edilmediğini, zararın net gösterilmediğini, mirasın reddi hükümleri dikkate alınmaksızın mirasçılar aleyhine hüküm kurulmasının hatalı olduğunu, eksik ve hatalı değerlendirme yapıldığını ileri sürerek kararın bozulmasını istemişlerdir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Dosya içeriğine, bozmanın mahiyeti ve kapsamına göre taraflar arasındaki uyuşmazlık, vekalet görevinin kötüye kullanılması hukuki nedenine dayalı tapu iptali ve tescil, olmazsa bedel istemine ilişkindir.

Bilindiği üzere, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu’nun (TMK) 612. maddesinde “En yakın yasal mirasçılarının tamamı tarafından reddolunan miras, sulh mahkemesince iflas hükümlerine göre tasfiye edilir. Tasfiye sonunda arta kalan değerler, mirası reddetmemişler gibi hak sahiplerine verilir.” düzenlemesi mevcuttur.

Dosya içeriğinden; davalı ...’nın 18.05.2016 tarihinde öldüğü, geriye mirasçı olarak’ın kaldığı, anılanların davacı oldukları Amasya 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 31.03.2021 tarihli ve 2017/69 Esas, 2021/249 Karar sayılı davasında muris ...’in terekesinin borca batık olduğunun tespitine ve davacılar yönünden mirasın hükmen reddine karar verildiği, Dairenin 06.05.2025 tarihli geri çevirme kararı sonrası ... terekesi için tereke tasfiye memuru atandığı, kararın ve temyiz dilekçesinin tereke tasfiye memuruna tebliği üzerine kararın tereke tasfiye memuru tarafından da temyiz edildiği görülmüştür.

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 36. maddesinde, "Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir. Hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınmaz." hükmüne; 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 27. maddesinde ise, "(1) Davanın tarafları, müdahiller ve yargılamanın diğer ilgilileri, kendi hakları ile bağlantılı olarak hukuki dinlenilme hakkına sahiptirler. (2) Bu hak; a) Yargılama ile ilgili olarak bilgi sahibi olunmasını, b) Açıklama ve ispat hakkını, c) Mahkemenin, açıklamaları dikkate alarak değerlendirmesini ve kararların somut ve açık olarak gerekçelendirilmesini içerir." hükmüne yer verilmiştir.

Bilindiği üzere; yargılamanın sağlıklı bir biçimde sürdürülebilmesi, iddia ve savunma ile ilgili delillerin eksiksiz toplanıp tartışılabilmesi, davanın süratle sonuçlandırılabilmesi, öncelikle tarafların yargılama gününden haberdar edilmesi ile mümkündür. Kişinin hangi yargı merciinde duruşmasının bulunduğunu, hakkındaki iddia ve isnatların nelerden ibaret olduğunu bilebilmesi, usulüne uygun olarak tebligat yapılması ile sağlanabilir. Anayasa'nın 36. ve Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 27. (1086 sayılı Kanunun (HUMK) 73.) maddelerinde çok açık bir şekilde vurgulanan temel kurala göre mahkeme, tarafları dinlemeden, onları iddia ve savunmalarını bildirmeleri için usulüne uygun olarak davet etmeden hükmünü veremez. Bu bakımdan davetin ve bunun yazılı şeklinin (davetiyenin) davadaki önemi büyüktür. Asıl olan tarafların huzurunda yargılamanın yürütülmesi olmakla birlikte, hukuk mahkemelerinde taraflar yargılamaya katılmasalar bile mutlaka dava ve duruşmadan haberdar edilmelidirler. Duruşmaya gelinmese dahi ilgilinin yokluğunda davaya devam edilip karar verilmesine usulün olanak tanıdığı hallerde, açıklanan biçimdeki uyarıyı taşıyan davetiyenin tebliğ edilmesinden ve yasaya uygun biçimde taraf teşkilinin tamamlanarak işin esasına girildikten sonra deliller toplanarak bir sonuca ulaşılması gereklidir. Değinilen işlemler nedeniyle tebligat, bilgilendirme yanında belgelendirme özelliği de bulunan bir usul işlemidir. Bu nedenle, tebliğ ile ilgili 7201 sayılı Tebligat Kanunu ve Tebligat Tüzüğü hükümleri tamamen şeklidir. Kanun'un amacı, tebliğin muhatabına ulaşması, konusu ile ilgili olarak kişilerin bilgilendirilmesi ve bu hususun belgeye bağlanmasıdır. Bu nedenle, tebligata ilişkin yasal hükümlerin gözden uzak tutulmaması ve uygulanması zorunludur. Esasen, taraf teşkilinin sağlanması Anayasa'nın 90/son maddesi delaletiyle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesi hükmü uyarınca adil yargılanma hakkının bir gereğidir.

Somut olayda, davalı ...'in en yakın yasal mirasçılarının tamamının mirası reddettiği, terekenin iflas hükümlerine göre tasfiyeye tabi olduğu gözetilerek terekenin tasfiye sürecinin başlatılması için ihbarda bulunulmaması ve atanacak tereke tasfiye memurunun davaya dahil edilmemesi ile taraf teşkili tamamlanmadan işin esasının incelenmesi suretiyle ...

terekesi yönünden savunma hakkının kısıtlanması isabetsizdir.

Hal böyle olunca; tereke tasfiye memuruna duruşma tebligatının yapılması ile taraf teşkilinin sağlanması, tüm delillerin birlikte değerlendirilmesi ve oluşacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken yanılgılı değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmesi doğru değildir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Davacı vekilinin ve tereke tasfiye memurunun değinilen yön itibariyle yerinde bulunan temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün, HMK'nın geçici 3. maddesi yollaması ile HUMK'un 428. maddesi gereğince BOZULMASINA, bozma nedenine göre sair temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına,

03.10.2024 tarihinde yürürlüğe giren Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca gelen temyiz eden davacılar vekili için 28.000,00 TL duruşma vekalet ücretinin temyiz edilen davalı ..., ... ve ...'tan alınmasına,

Peşin alınan harcın istek halinde temyiz eden taraflara iadesine,

Dosyanın Amasya 1. Asliye Hukuk Mahkemesine gönderilmesine,

Kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere,

06.10.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.